

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: **csütörtökön és vasárnap.**
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (Ifj. Jancsó
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

A helyzetről.

A ki szeret politikával foglalkozni, bár merre tekint, mindenfelé talál elég olyan eseményt, mely figyelmét lekötheti.

A külföldi politikában a francia kormány válság, mely nagy port ver fel, de azért nem nagy jelentőséggel bír, a bolgár kormány lemondása, mely egy kicsiny országban játszódott le, de azért nagy következményeket vonhat maga után s végül az oláh atrocitások, melyek benn Magyarországon és kün a szomszéd Romániában oly nagy mértékben folynak, mind-mind olyan események, melyek külön-külön nagymértékben foglalkoztatják az európai sajtót, de a magyar emberre nézve mindannyi között a legtöbb jelentőséggel bír az, hogy a magyar kormány él-e, vagy bukik, vagyis kikerül-e győzelmesen azon nagy konfliktusból, mely a magyar országgyűlés és főrendiház között a polgári házasság miatt kitört.

Ő felségének a magyar királynak kell ezt a konfliktust

kiegyenliteni higgadtsággal, bölcsességgel.

A magyar miniszterek közül négy Bécsben van s ő felsége magán kihallgatáson fogadta a miniszterelnököt. A legutóbb érkezett hírek nem sok jót ígérnek s meglehet, hogy midőn e sorok napvilágot látnak, a magyar kormány már beadta lemondását, mert ha a korona meg nem adhatja azon biztosítékot, miket a kormány követel arra nézve, hogy a polgári házasság a főrendek által másodszor is le ne szavaztassék, le kell mondania, mivel azon igazán liberális politika, melyet a kormány folytat, alkudozni nem tud. És a kormánybukás nagy politikai események bekövetkezését jelenti. Ez nem csak egy miniszterium és egy törvényjavaslat bukását jelenti, hanem egyszersmind az egész kormánypárt felbomlását és egy új rendszer kezdetét is. És ez nem fog rázkódás nélkül megtörténni. Tehát olyan válság előtt állunk, milyenre alkotmányos életünkben eddig példa nem volt. Hogy mit határoz a korona, az csak már

nehány óra kérdése s lehet, hogy már bevezézt tény is s hogy kikből fog állani az új kormány, mely hivatva lesz a magyar állam hajóját vezérelni, azt még ezuttal nem tudhatjuk, de az már bizonyos, hogy a jelenlegi válságos helyzetet a magyar mágnások és főpapok idézték elő, ők akasztották meg a magyar nemzetet a modern haladás útjában. Ezt a magyar nemzet nem fogja elfeledni s nem fogja nekik soha megbocsátani.

Politikai hírek.

A kormány bukása. Táviratilag veszük a hírt, hogy a király elfogadta a Wekerle-kabinet lemondását s az új kormány alakításával Khuen bánt bizta meg, ki csak a mostani kormány programja mellett hajlandó azt elvállalni. A miniszterek jun. 1-én este jöttek haza.

A képviselőház május 31-iki ülésében napirend előtt Matuska Péter beterveztette a bizottsági jelentést a gyermekek vallásáról; Nedeczey pedig a zsidók reczepeziójáról.

A közös függő államadósság bevonásáról szóló javaslatnál Apponyi elhalasztást indítványozott, minthogy Wekerle nem volt jelen, mihez Csáky miniszter a kormány nevében hozzájárult.

Eötvös Károly utalt a Bécsben folyó

dolgokra, melyek válságot mutatnak. Indítványozza, hogy a válság megoldásáig ne tartson a ház ülést.

Szilágyi miniszter ámbár hangsúlyozza, hogy halasztásra nincs ok, hozzájárul az Apponyi indítványához.

Ugron Gábor azt mondja, hogy a királyi ház tagjainak és a berlini követnek, mint a törvényhozás tagjainak, joguk van a politikába beleszólni, mire Eötvös megjegyzi, hogy ott legyenek részt a politikában, hol az alkotmány megengedi.

Madarász szintén rosszulja az idegen elemek befolyását, mire Csáky miniszter elmondja, hogy a vita nincs helyén és nem tud idegen befolyásokról.

Ezután a ház elfogadja Apponyi halasztási indítványát.

Pázmándy interpellált az erdélyi oláh izgatás ügyében.

Hieronymi miniszter válaszában feleli, hogy a csendőrséget szaporította és most kutat utána, hogy honnan kapják a pénzt az izgatók.

Szilágyi miniszter azt mondja, hogy az igazságszolgáltatási közegek minden politikai tekintet nélkül tették kötelességüket.

Pázmándy és a ház a választ tudomásul veszi.

Legközelebbi ülés idejét az elnök fogja köztudomásra hozni.

Oláh merénylet a magyar zászló ellen. A kolozsvári törvényszék ítélete nagy lehangoltságot keltett a liga tagjai és a ligával szövetkezett diákság körében. Már szombaton

TÁRCZA.

Kossuthnál.

(Mutatvány Ifj. Gödri Ferencz Sepső-Szent-Györgytől Turinig és vissza utalás című könyvéből.)

Erdélyre térvén beszédközben, a dákorumánizmusra vonatkozólag így nyilatkozott:

— A nemzetiségi kérdést Magyarországon odáig engedték fajulni, hogy azt ma már csak a kard oldhatja meg. — Az utolsó csep végig nem engedem el Erdélyt Magyarországtól. Az általa tervezett balkáni konföderációról is megemlékezett.

— Magyarország alapja lett volna a külföldi nemzetiségeknek a balkánon. A kiegyezés folytán lettünk Ausztria rabslolgáivá...

Szóba jött a magyar ellenzék egyik oszlopos férfja: Eötvös Károly, kiről az öreg ur ezeket mondá:

— Kérem szívesen, Eötvös Károly igazi eredeti tehetség. Külföldön nem utazott, idegen nyelvet nem beszélt; hanem: Eötvös Károly fejlődik önmagából...

Megemlítette István főherczeg kör-

utját, hogy mennyire meg volt elégedve Erdély szépségeivel; és kiigazította azt a mesét, melyet egy háromszéki ev. ref. esperes regélt Kossuth meneküléséről s melyet a társaság egyik tagja említett fel.

— Én csak Asbóth ezredessel utaztam; senkit és semmit (vonatkozik a bankóprésre) sem vittem magammal. Temesvárott nem állottam meg, de igenis Mohácián, hol a szakállamat levéttem.

E közben Aulich titkárral néhányan kissé visszavonulva, megnéztünk, a titkár szobájában szekrénybe helyezett, rengeteg sok díszpolgári oklevél és üdvözlő felirat stb. közül hamarosan egy néhányat, melyek mellett a mi esinos díszpolgári oklevelünk bizony kissé elmaradt. De hát a mienkről hiányzó pompás emailokat és dus arany és ezüst díszítést pótolta szíveink igaz lelkesedése.

Az idő előrehaladt, távoznunk kellett. Már elmúlt délutáni négy óra, mikor bucsunál kezdetűnk Ruttkaynéttól s a nagy kormányzótól, ki a legkisebb fáradság, vagy bágyadság jele nélkül, mindvégig vidáman beszélgetett velünk. Pedig már öt

óra hossza óta voltunk vele és növe rével, s e huzamos idő alatt legtöbbször ő vezette a társalgást, a 91 éves ősz aggastyán. Határozottan jól esett neki, hogy most nem holmi komoly politikussal, hanem csak amolyan egyszerű, őszinte, naiv székelekkel van dolga, kik előtt egész szabadon, minden utógondolat nélkül elbeszélgethet, mert nem fogják szavai értelmét félrefaragni, vagy politikai tőkéül felhasználni.

Már-már végbucsat vettünk, mikor előhozakodott a kormányzó azzal: hogy szoktunk-e theát inni? ... Ugyan bizony hát hogyne szoktunk volna, ha Kossuth Lajos is úgy akarja! — No ha igen, hát a jó Ruttkayné meghívott theára, osteli kilencz órára.

A „vizionlátásig” váltunk el tehát; kimondhatlan boldogító érzéssel szívünkben, hogy végre és végre csak mégis megértük e drága órákat, láttuk, hallottuk az igaz magyarok szent ideálját; és megittasulva az örömtől, mámoros lélekkel jövekn le a lépcsőkön, hogy ily végtelen szíves fogadtatásban vala részünk.

Aulich titkár velünk jött kalauz gyanánt és Kossuth lakásáról, azon

lelkesebben, egyeseken az „öreg ur” fényképéhez Ambrosettihez (Via Assietta, 37.) hajtattunk.

A sok sikerült, esinos kép között a fényképész műtermében volt egy eleven is, a szemrevaló fotografus kisasszony. Egyik természetes bonvivant kollegánk mindegyre körülötte settenkedett, de olaszul csak azt az egy szót tudván, hogy: „zahlen!” holmi ártatlan szemhunyorgatásokban kulminált csupán minden szívbéli megnyilatkozása. És még ezért is utólcérta a boszuló Nemezis. Kifacsarodott, ábrándos szemekkel fotografálta le a kaján talián.

A csoport fénykép elkészülvén, neki vágtunk a városnak, ismerkedési sétát tenni benne.

Turin a legszabályosabban épült város Olaszországban. A széles, nyílegyenes utcák, tervszerűen építve, nagyon kevés kivétellel, mind derékszög alatt metszik egymást, s a fő közlekedési vonalakat (Corso-kat), nagyra nőtt hatalmas fasorok díszítik. Többször három emeletes, sárgára meszelt, egyöntetű és kevés díszű házsorai azonban, ha a széptágas terek közbe-közbe nem élénkítlenék, meglehetősen unalmasak vol-

szájáról szájra járt a hirt, hogy az osztrák-magyar szövetség palotája előtt nagyszabású tüntetéseket fog-nak rendezni. De a rendőrség nesztét vette a dolognak, megszállotta a palota környékét s így minden rendezvényt és tüntetést eleve megakadályozott.

Szerdán azonban mégis utat tört magának az oláh nemzeti szenvedélyesség, még pedig oly formában, mely valóságos merénylet a magyar nemzet ellen. A Bukarestben régóta fennálló magyar kézműves-egylet ugyanis kirándulást rendezett Tein-be. Az egylet tagjai magyar nemzeti színű zászló alatt és cigányzenekar kíséretében vonultak ki a zöldbe s gyanútlanul mulatoztak. Egyszer csak hosszú kocsisor közeledett a magyarok felé. A kocsikból nagybárá bukaresti diákok szállottak le, kik nagy hangon tiltakoztak a magyar zászló ellen s a kirándulók zenekarával elhúzták a Des ceapte te Romane című román himnusz.

Azután — persze nagy többségben voltak — vérszemet kaptak s orószakkal elvették az egyesület magyar zászlóját s diadalmasan bevonultak Bukarestbe.

A városban az osztrák-magyar követség palotája elé vonultak, a hol égtelen hűdío-kiáltások között darabokra szaggatták a magyar zászlót s a foszlányokat egymás között szétosztották. A zászló rudját pedig elégették.

Ilyen dolgok történnek a szomszéd-ban, Romániában. És ezek az emberek, a kik ilyen brutális módon gyalázzák meg a magyar zászlót, minket vádolnak sovínissal, minket kiáltanak ki barbároknak.

Az osztrák-magyar követség elégetelt fog szerezni a magyar zászló illeténi megsértéséért.

Wekerle bécsben. Wekerle miniszterelnök máj. 31-én délből egy órákor volt a királynál kihallgatáson, mire Kálnokyhoz hajtattott, hol hosszabb ideig maradt. Általában itt az a nézet, hogy a magyar kabinet ügye nem vett jó fordulatot, előreláthatólag válság fog beállni. Bécsben azt hiszik, hogy a minisztertanácsban Wekerle mérséklőbb nézetét, mely

szerint a pair-schubot nem kell követelni, leszavazták. Állítólag a minisztertanács szavazata a királyra rendkívül lehangolólag hatott.

Tüntetés Wekerle miniszterelnök mellett.

Wekerle volt miniszterelnök 8 óra 55 perczkor érkezett meg Bécsből. A pályendvar zsufolva volt közönséggel. Szünni nem akaró lelkesült éljenzés hangzott fel, midőn Wekerle kilépett a kocsiból.

A Váci-köruton majdnem az Andrássy-utig zsufolva volt a közönség, melynek számát 50000-re becsülik. Wekerle kocsiját a közönség folytonos lelkesült éljenzés közt körülvette és a lovakat kifogta.

A szabadelvű kör lépcsőházában számos kölgy virágokrétákkal fogadta Wekerlét.

Podmaniczki pártelnök a képviselők élén elébe sietett; Wekerlével lelkesült éljenzések és tapsok közt a tanácskozó terembe kísérték. Kört képezve körülötte az éljenzés esilablutával Wekerle megköszönte a szívélyes ovációt; kijelentette, hogy küldetését lelkiismeretesen hajtotta végre. A kormány álláspontját, mely a szabadelvű párté is, hogy garanciát nyújtasson a polgári házasságnak a felső házban való keresztülvitelre, ő felsége nem fogadta el és azért a kormány beadta lemondását. Egyet azonban minden körülmény közt biztosítottak tekinthetünk és ez az, hogy ő felségének alkotmányos érzu-lete garanciát nyújt az itánt, hogy a javaslatok a mint megállapítottak, lényegükben változatlanul törvényerőre emelkednek. (Szünni nem akaró éljenzés és taps.)

Ezalatt folyton szaporodott a közönség a pártkör előtt és a Ferencz-József-téren. Minthogy a képviselők kérelmére nem akart a közönség távozni, Podmaniczky pártelnök megjelent az ablaknál és köszönetet mondott a párt nevében a lelkesült ovációjáért.

Éjjeli fél tizenegy óra s még óriási közönség veszi körül a körhelyiséget, melyben számos ellenzéki képviselő és hírlapíró is megjelent.

E. M. K. E.

— Tíz évi működés eredménye. —

Az E. M. K. E. vasárnapi közgyűlése alkalmából vaskos — 232 lapra terjedő — füzetében számol be működéséről, melyben részletesen ismerteti a magyar kultúra érdekében kifejtett intenzív munkásságát. Az érdekes jelentésből világosan kitűnik az is, hogy e nagyszabású közművelődési egyesület, melynek vagyona minden titkos vagy idegen támogatás nélkül kizárólag a magyarság filléreiből létesült, legjobb belátása és ereje szerint a magyar elem megtartása s visszahódítása tekintetében esakis kulturális, népművelési intézmények alkotásával és támogatásával fejt ki akcióit. Hogy erre nagy szükségünk van, elég csak itt-ott felütnünk a jelentést, melyből legott kitűnik, amit egyébként ugy is jól tudunk, hogy az erdélyi részben milyen rohamosan foly az eloláhosodás. Az E. M. K. E. nem csak gátot vet ennek, de a mennyire módjában áll, vissza is hódítja az eltévedt báránykákat, támogatja a segélyre szorult iskolákat s különösen a női köznevelési munkájával — miközben meséket mondanak — arra ösztönzi az oláh szülőket is, hogy gyermekeiket magyar iskolába adják. Hogy ezek a gyermekek sokszor miféle oláhok, nézzük pl. a háromszékmegyei kisborosnyói iskolát, melybe Pásztor Mária, Angyal János, Nagy György, Virág József, Veres István stb. nevű oláh gyerekek járnak. A hunyadmegyei nagy-rápolti református iskola magyar tanulói pedig majdnem semmit se tudnak — magyarul.

Az egyesület alelnöke, Sándor József által szerkesztett jelentésből a következőket emeljük ki.

A jelentés szerint az egyesület tagjainak száma 727-tel szaporodott. Az E. M. K. E.-nek most 75 örökös, 1873 alapító, 10,824 rendes és 4773 pártoló, tehát együttevő 16,545 tagja van. Az egyesület az idén megint több nagy alapítványt kapott. Bieskey Kálmán birtokos végrendeletileg az Emkének és rokonának, Noszlópy Emilnek fele-felérészben hagyományozta 1400 holdas tápió-bieskei birtokát. Özv. Gárdosy Jánosné 1890 forintot, Bán István 1000 frtot, Krausz Mayer 200 frtot, Nagy Pál és Steiner Mór 100—100 frtot hagyományoztak az egyesületnek. Az adományok között érdekes a báró Atzél Béláé: Rohonczy Gedeonnal politikai fogadást kötött és megnyerte. A vesztés kikötötte, hogy a vesztett 250 frt az E. M. K. E.-é legyen. Az egyesületnek gyűjtésekből, táncszivalmakból is szép jövedelme volt, így pl. az Amerikai Nemzetőr gyűjtő-ívén 452 korona, a Somossy-mulattató első előadásából 490 korona folyt be. A Wassermann-kávészé „E. M. K. E.” nevet vette fel s ezért évi 25 frt tagdíjra kötelezte magát.

Az E. M. K. E. vagyona április elsején két millió ötvenezer négyszáztizennégy koronára rug. Ez a vagyon azóta még növekedett. Nincs is felvéve belé, hogy az algyógyi földbirtok az évek előtt megejtett becslés óta 100,000 forint befektetéssel gyarapodott s az egyesületi bérház értéke a városrész fejlődése és a kolozsvári házbirtok-viszonyok következtében jelentékenyen emelkedett; a fölszerelések értéke csak 50 százalékkal lejtéssel szerepel. Ki van mondva továbbá, hogy az 50,000 frtos

alapítvány a kamatjövedelem egy-része esatolásával 100,000 frtra, az egyesületi bérház alapja a ház jövedelmére egy részének tőkésítésével az adó fedezése alapjául 25,000 frtra emeltessék. Tíz-tizezer forintba fog nőni az idők során Kossuth Lajos nevére az egyesület 5000 forintos és a báró Orbán Balázs több ezer forintos alapítványa.

(Vége következik.)

Levelezés.

A „Háromszékmegyei k. jegyzők Egylete”-nek közgyűlése.

Mint lapunkból értesülve volt a közönség, a megyei jegyzők életre való egylete folyó hó 26-án tartotta meg, Uzon községében, f. évi tavaszi közgyűlést, melynek lefolyásáról következőkben tudósítunk:

A választmányi gyűlés.

Reggel 8 órákor fogott a tanácskozáshoz, mely gyűlésben az időközben beérkezett indítványokat tárgyalta le. 7 tárgy volt a tárgysorozatban felvéve, melyek közül legfontosabb a járáskörök évi jelentéseinek tárgyalása volt. Mult évi működéséről beérkezett a sepsi és orbai járáskörök jelentései, melyekből meggyőződött a választmány, hogy ezen járáskörök ugy a járáskör, valamint az egyesület iránti kötelezettségüket lelkiismeretes pontossággal teljesítették: leküzdötték a kezdet nehézségeit, megalkották szervezeti szabályzatukat, ennek alapján rendezték a járáskör működését, a szervezetben meghatározott teendőket, gyűléseik pontos megtartásával, híven teljesítették és a nagyközönség érdekeinek — a gyors és lelkiismeretes adminisztráció keresztülvitelével — biztosítására az előlépéseket megtették. A gondnal szerkesztett évi jelentések ugy a tagok, de különösen Rápolti Mózes és Imre Mózes járásköri elnökök buzgóságáról tesznek tanubizonyosságot. Nyomasztólag hatott ugy a választmány, mint a közgyűlésre, hogy a sepsi és miklósvári járáskörök ebbeli kötelezettségüket nem teljesítették s így az egész megyéről egy egységes képet összeállítani nem lehetett.

A közgyűlés.

D. e. 10 órákor vette kezdetét a közgyűlés, mely d. u. fél 1 órákor ért véget. A közgyűlésen 39 tag jelent meg 61 tagból, kik közt jelen volt: Potsa József főispán dísztag, Babarezy Ferencz kir. pénzügyigazgató, és Vajna Miklós sepsijárási főszolgabíró tiszteletbeli tagok.

A közgyűlés 17 tárgybán hozott határozatot, melyek közül a nyilvánosságot is érdeklő tárgyakat fel- említem.

A mult évben az egylet pénztárába befolyt 216 frt 55 kr, kiadott 32 frt 86 kr, pénztári készlet volt 183 frt 69 kr. Ezen kívül hátralékban maradt 36 frt tagsági-díj, melyből 4 frtot a közgyűlés törölt s a többinek fehajtása iránt intézkedett. Bene János pénztárnak a felmentvényt megadta és a pontos számadásért jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

Élénkebb vita fejlődött ki az ügyrend tárgyalásánál, melyben részt vettek Potsa József főispán, Morik Lajos baróti, Rápolti Mózes rétyi, Both György zabolai jegyzők és Keresztes Ede egyleti titkár védte a választmány helyes álláspontját. A vita eredményül Potsa József

nának. Általában kevés az új épület, s ugy látszik, hogy 1859—66. években innen (mikor Turin egész Olaszország fővárosa volt) nem sok újabb építkezés történt. A bérházak palotaszzerű eleganciája, s a stíl változatossága, mi Budapest köztutjainak és főbb utcáinak oly kellemes és mosolygó külsőt kölcsönöz, az itt alig található föl. És az a nagyvárosi zajos élénkség, frissesség a fejlődésben, az a legalább első tekintetre, meglepő üdeség az építkezésekben, a mi Budapestünket olyan fiatalossá teszi, szintén hiányzik. De ezzel szemben aztán, legalább nem kezesz-rog lépten-nyomon egy-egy boszantó viskó az új magas palota tözsom-szédságában, — mint nálunk — hanem egyenlő magas, (noha egyaránt komor és egyformán kopott) épületek sorakoznak egymás mellé. Mint-ha egyik sem kívánna különb lenni a másiknál. A rend és tisztaság azonban kellemesen lep meg. Szóval: Turin egy, már befejezett és megállapodott nagy város benyomását teszi a szemlélőre. Olyan, mint egy éltet, megkomolyodott és megcsalódott asszonyság, kit az ura (a királyi udvar) hűtlenül elhagyott egy sok-

kal vénobb, de gazdagabb és nagyobb familiából való hölgyért (Romáért); — a mi Budapestünk pedig egy tüzről pattant, életvágytól duzzadó, esinos, ezifra fiatal menyecske, ki kaczéran igyekszik a régi szeretőjét (a királyi udvart) visszaesabítani a vén feleségétől (Bécsből.)

Ez a különbség a két város között.

Gyönyörűséggel néztük a „piazza Solferino” közepén álló bronz lovas-szobrát Ferdinand genuai herczegnek. A halálra sebzett paripa térdre roskadt már, de a hős „Duca di Genova” kivont karddal még akkor is előre buzdítja a szabadságért küzdő olasz hadfiakat (a Novara melletti ütközetben). A mint körül jártuk a minden kis részletében művészi emlékszobrot, körülvettek az elmaradhatatlan „ricordo árusok”, könnyen felismervén bennünk az idegent és sikeresen nyakunkra is sóztak emlékül egy-egy, a város nevezetességeit ábrázoló gyenge ricordót.

(Folytatása köv.)

főispán javaslata fogadtatott el s így követő változtatással az ügyrend a maga egészében megmaradt.

Míg élénkebb megbeszélésre adott okot a választmányának a jegyzői nyugdíj szabályrendeletnek megváltoztatására vonatkozó indítványa, melyet csakugyan megtépszott a közgyűlés s az egész terjedelmes indítványból csak azon pár sort fogadta el, hogy a segéd jegyzők is a nyugdíj kötelékébe felvételének és hogy a községek a nyugdíjárúlékot továbbra is hordozzák.

A sepsi járáskör indítványára Tusa Gyula kir. pénzügyigazgatót tiszteltbeli taggá egyhangulag megválasztotta.

Ezután megvizsgálta a beérkezett járásköri számadásokat s a felmentvényeket megadta. Kitzte az őszi közgyűlés székhelyét Nagy-Ajta községben, mely határozottan, a közgyűlés utólagos jóváhagyása romé nyében a választmányának változtatni kell, mert mint a választmányi tagok utólagosan meggyőződtek, Nagy-Ajta községnek nincs alkalmas helyisége a közgyűlés megtartására s így valószínűleg, hogy az a miklósvári járásba tartathassék meg, Baróth községbe kell áttenni a gyűlés székhelyét.

A közebéd.

Gyűlés után a Temesvári-féle vendéglőben közebédre gyűltek össze a kifizetői tagok, melyen Uzon közseg intelligenciája is részt vett. Ott láttuk: Ujvárossy József, Temesváry János, Temesváry Gergely, Temesváry Miklós, Temesváry Ödön, Pünköszt Ferencz ref. lelkész urakat és a helybeli tanító kart is és még többeket. A közebéd s ahoz felhordott borok a kényesebb izlést is kielégíthették, mely a vendéglős jószágáról fényes bizonyítványt adott.

Nagyon természetes a szokásos tosztok se maradtak el, melyek közül lelkesen emelkedett ki főispán urnak pohárköszöntője, melyet Morik által reá üritett megleghangú pohárköszöntőre mondott. Kiemelkedett különösen azon tétele, hogy ő mint az egylet dísztagja külön válni nem akar tagtársaitól, hanem jelző oszlop a kíván lenni! Ez az egylet felvirágzására mondott pohárköszöntő óriási lelkesedést keltett, a taps és éljen perezekig tartott. Az ebéd folyama alatt még többen köszöntötték fel a főispán urat, melyek közül a Pünköszt tiszteletes uré volt ékes-szólás és tartalmánál fogva leginkább megéltenezve. Köszöntött még Keresztes Ede, Babarezy Ferencz kir. pénzügyigazgatóra, Both György a sepsi főszolgabíróra, Apor János a kézdí-járási főszolgabíróra, a megjelent vendégekért is voltak pohárköszöntők, melyeknek vége hossza nem akart szakadni.

A közebéd d. u 3 óra után ért végéhez s a jókedv és lelkesedés, elsőt a jó bor, az utolsót a főispán ur, Babarezy Ferencz és Vajna Miklós gyűjtő pohár köszöntői idézték elő.

Az estély.

Az estélyen szép, válogatott község jelent meg, melynek bevétele 110 frton felül áll.

A műsor annyiban változást szenvedett, hogy Petke Ferenczet behívták időközben, mint tartósan szabadságot katonát, gyakorlatra s helyette az egylet Csutkai Béla kir. kataszteri biztost és Szász Béla tanár urakat nyerte meg, hogy egy

kettős szólamu fuvola-játékkal közreműködjenek. Sepsí-Szentgyörgy városi közönsége a Szász Béla fuvola művészetét ismeri, de Csutkai Béla is méltó versenytársa s így oly élvezetes fuvola játékban részesült a közönség, melyet ritkán van alkalma hallani. A tetszés-nyilvánítás oly zajos volt, hogy még egy fuvola játékkal, a közönség forró óhajításai meg kellett toldaniok. Petke Ferencz is közreműködhetett, mivel a gyakorlatról szerencsésen megszabadult s így a közönség meggyőződhetett, hogy alkalmas és tehetséges taggal fog szaporodni a háromszéki hangversenyek műsora. Monologja kedvesen és tapssal fogadtatott.

Szabó Jenő művészeti szavazatát és Reményik Kálmán mesteri tilinkó játékát egész Háromszékmegye szentes ismerni, s ki nem ismeri, igazán vétkezik, ha elszalaszta a kedvező alkalmat, hogy ezt a magas műveltségű, minden jóért, nemesért lángoló nagy művészeket meg nem ismeri. Óriási hatást érték el, mint mindig. Az én tehetségem nagyon gyenge arra, hogy ezt a két kolosszális művész művészetét kellőleg méltassam; miért arról lemondok, hisz a méltatást 10-szer kísérlettem meg s mindannyiszor el kellett dobni a fogalmazványt.

Ezután kezdődött a táncz, melyen jókedvvel s igazi lelkesedéssel vett részt a fiatalok.

A jelen voltak közül felemlítjük azokat, kiknek neve ismeretes volt tudósító előtt.

Nők: Antal Lajosné, Bálint Károlyné, Barabás Ferenczné, dr. Batori Béláné, Deák Sigmundné, Damó Dénesné, Györbiri Dánielné, özv. Ineze Györgyné, Jáni Józsefné, Jakó Lászlóné, Hamar Károlyné, Kovács Dénesné, Keresztes Edéné, Kohn Dánielné, Kohn Dávidné, Kohn Ignáczné, László Lukácsné, Manesu Tódorné, Maksai Béláné, Pap Jánosné, Pünköszt Ferenczné, Sánta Lajosné, Szabó Jenőné, Temesváry Jánosné, dr. Veres Gyuláné, Verzár Gergelyné, és Vigár Józsefné urasszonyok.

Fiatal lányok: Balizski Margit, Deák Ilona, Gazda Giza, Kovács Lujza, Kovács Margit, Jakó Irén, Jakó Mária, Klucs Iza, Manesu Elvira, Manesu Hónetti, Pap Ilona, Sárosi Mariska, Temesváry Izabella, Veres Iluska, Verzár Anna.

Sok ilyen szépen sikerült közgyűlést a jegyzői egyesületnek.

se.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** Ő felsége a király Jakab Rudolf márosvásárhelyi kir. törvényszéki bírót a kézdívásárhelyi kir. törvényszékhez elnöknek nevezte ki.

— **Vizsgák.** A kézdívásárhelyi polgári iskolánál az évi záró vizsgák június 22., 23-ik napján fognak megtartatni, a záró ünnepély pedig 24-én délután leend.

— **Járvány.** Ugy látszik, hogy a difteritisz és kanyaró Kézdí-Vásárhelyt megörökösödik. A múlt héten ismét két kanyaró és egy difteritisz eset merült fel. A hatóság a legszigorúbb óvó intézkedéseket léptette életbe.

— **Nagy riadalmat** idézett elő Kézdí-Vásárhelyt múlt pénteken este fél tíz órakor a honvéd riadó. Futottak katonák és ezivilek egyaránt, mert a mai háborgós világban egy trombitász is elegendő, hogy

az emberi fantáziát mozgásba hozza. A riadó természetesen csak amolyan gyakorlati feladat manőver volt, hanem azért a termékeny képzelődés csodadolgokat kombinált ki. Beszéltek, hogy Nyőben az oláhok a magyarokat leöldökölték, a házakat felgyújtották stb. azért alarimozták a honvédek. Természetesen mindezen hírekből egy szó sem igaz s csupán az igaz, hogy a riadó jól sikerült.

— **Eljegyzés.** Dobay Albert gyógyszerész jegyet váltott Szigethy Zsigmond mérnök, sáros-magyarberkezi földbirtokos szép és művelt lelkű leányával, Gizellával. Őszinte szívvel gratulálunk hozzá.

— **Az iparos betegsegélyző pénztár** Háromszékmegye területére nézve megalakult, alapszabályai megerősítettek s működését f. évi július 1-vel megkezdte. Ezen pénztár tagjai a megye területén lakó összes ipari és kereskedelmi alkalmazottak. A pénztár elnöke ifj. Nagy Elek a napokban Kézdí-Vásárhelyt járt s az egylet orvosává dr. Bardocz Gyula gyakorló orvost, gyógyszerészt Jancsó Gézát s megbízottá, ki a tagsági díjak felszedését és elkönyvelését Kézdí-Vásárhelytől eszközölni fogja, ifj. Czibalmos Ferenczet kérte fel, kik ezen tisztelet elfogadták.

— **Baleset.** Simon Mihály, a kézdívásárhelyi Stephania menedékház tagja, ki azonban öregkorával járó gyengeségét különböző erősítő italokkal szokta ellensúlyozni, ezen szokását ezuttal oly mértékben gyakorolta, hogy az utczán elesett és súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrök eszméletlen állapotban szállították be a Rudolf kórházba.

— **Ipartestület Sepsí-Szentgyörgyön.** Május 29-én tartották Sepsí-Szentgyörgy városi iparosai az új ipartestület alakuló gyűlést ifj. Gödri Ferencz városi főjegyző elnöke alatt. Az új ipartestület ifj. Nagy Elek kulap-gyárost választotta meg egyhangulag elnökévé. Mi őszintén gratulálunk a sepsi-szentgyörgyi iparosok elhatározásához és ismételt sajnálatunknak adunk kifejezést, hogy a kézdívásárhelyiek is egyszer nem szánják magukat az egyesülésre. Most már Sepsí-Szentgyörgyön és Kovásznán is van ipartestület. Hát a kézdívásárhelyi iparosok azt várják, hogy minden nagyobb község tulszárnyalja őket. Reméljük, hogy az ébredés nálunk is közel van. Ezen ügghöz bővebben hozzá fogunk szólni.

— **A triestói általános biztosító társaság** (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 10-én tartott 62-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1893. évi mérlegek.

A zárszámadási jelentésből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 1893. évi december hó 31-én 39.757.609 frtra emelkedett, míg a kár- és nyereségy részesülési tartalékok ezimén 1.050.020 frt 07 kr. volt. Az érvényben volt életbiztosítási tőke összege 162.807.927 frt 73 kr. emelkedett; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 6.715.576 frt 58 kr. tettek.

A tűz- és szállítvány-biztosítási ágakban a díj- és illeték bevétele 10.388.780 frt 65 kr. volt, miből 2.729.196 frt 45 kr. mint díjtartalék és 996.191 frt 01 kr. mint kártartalék lett minden teherrel menten a jövő évre átvitelre. Az 1893. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékesse váló díjfeltelevények összege 29.399.787 frt 58 kr. emelkedett.

Károkkért az 1893-ik évben 9.302.323 frt 93 kr. fizettek ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kártérítéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 262.401.703 frt 51 kr. nyitni igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 49.265.865 frt 80 kr. esik, melyet a társaság 154.321 káresetben fizetett.

Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1893. december 31-én 1.190.544 frt 33 kr. tett ki, dezára annak, hogy a sorsolás alá eső és a növekedésükön bevételek értékpapírok csakis növekedésükön vételek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabály szerinti mértékben a részvénytőke felé összegében, vagyis 2.625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1.239.480 frt 92 kr. nyitni összegben, s végre s köts követelések tartaléka 80.000 frtban tartott. A

társaság biztosítók alapjai az idei átutalások folytán 49.162.570 frt 81 kr. 54.990.003 frt 34 kr. emelkedtek és következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	8.747.260 frt 73 kr.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	3.909.510 frt 96 kr.
3. Állampapírokra adott kölcsönök	36.170 frt 92 kr.
4. Értékpapírok	34.450.046 frt 52 kr.
5. Tereza-váltók	528.064 frt 60 kr.
6. Folyó-számlák (Adósságok a hiteltelők követeléseinek levonásával)	1.214.319 frt 82 kr.
7. Kézpénz az intézeteknél és bankoknál	2.429.629 frt 79 kr.
8. A részvényeseknek biztosított adósságlevelei	3.675.000 frt — kr.

O. é. 54.990.003 frt 34 kr. Ezekből több mint 15 millió magyar értékre esik.

Az elért 812.285 frt 13 kr. nyitni tisztá nyereségből a társaság osztalékul részvényenként 120 frt aranyban, vagyis 300 frankot fizet.

Földmivelsügyi m. kir. miniszter.

25228 sz.

VII/1. 6. 894.

Válamennyi vármegye közönségének (Arva, Liptó és Zólyom kivételével.)

A gazdasági gyümölcsnek aszalvány, borri és szeszszé való feldolgozását és értékesítését a f. évben is előmozdítani óhajván, ez évben is ki fogok osztani részint ingyenesen, részint kedvezményes áron aszaló kemenczékét, továbbá normandiai almabor készítő malmokat, sajtókat és kísérletre néhány Krizmies-féle szeszfőző kazánt.

Magánosok a Cazenille-féle aszaló kemenczét teljes felszereléssel 291 frt. 59 kron, a normandiai gyümölcsmalmot (a vám és szállítási költségek elengedése mellett) 70 frton, a Krizmies-féle pálinka kazánt 260 frton szerezhetik meg.

Községek és egyleteknek hajlandó vagyok Cazenille-féle aszaló kemenczét ingyen is adományozni, továbbá a gyümölcsmalmot és sajtót használatra is kikölcsönözni, ha indokolt kérelmükkel még június hó közepéig hozzám fordulnak. Az aszalók, malmok felállítására és azok kezelésére gyakorlati bemutatására hajlandó vagyok szakközvegyeimet a községeknek, minden külön díjazás nélkül, rendelkezésére bocsátani.

Felhívom a czimét, hogy ezen intézkedésemről az érdekelteket azzal értesítse, hogy ezen ügyben felterjesztéseiket hozzám a kellő időben tegyék meg.

Kelt Budapesten, 1894. évi május 2-án.

Bethlen s. k.

Háromszékvármegye gazdasági bizottságától.

Sz. 127 — 1894.

g. b.

Válamennyi községi előljárásnak.

Föld. miniszter ur ő nagyméltóságának fenti 25228 sz. a magas leírata azon utasítással adatik ki, hogy az abban jelzett és a gyümölcs értékesítésére elismert jóságú gépek beszerzése iránt, mennyiben a községben nagyobb mennyiségű gyümölcs terem, a szükséges lépéseket a magas miniszteriunnál ideje korán tegye meg a képviselő testület vagy a birtokosok. Szükségfelelti hangsúlyozni, hogy ma már a mezőgazdaság csupán szemtermelés mellett és a régi alapokon kezelve fenn nem állhat. A gyümölcs-termelés oly jövedelmu mellett kereseti ág, mely nagy figyelmet érdemel, de annak előnyös értékesítése csak úgy lehetséges, ha az itteni gyümölcs termékek versenyképes minőségben hozzatnak forgalomba. E célra szolgálnak a mai leíratham jelzett gépek.

Háromszékvármegye gazdasági bizottsága.

Sepsí-Szentgyörgyön 1894. évi Május hó 21-én.

Potsa József.

főispán elnök.

ASSICURAZIONI GENERALI 1893. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL.					KIADÁS.				
A tétel neve					A tétel neve				
Úzlet					Úzlet				
Vagyon					Vagyon				
Összes					Összes				
frt					frt				
kr					kr				
1. Díjtartalek a múlt évről:					1. Viszonbiztosítási díjak:				
a) tűzbiztosítás	2344225	21			a) tűzbiztosítás	3232203	79		
b) szállítványbiztosítás	211347	26			b) szállítványbiztosítás	906773	42		
c) jégbiztosítás	20566	82			c) jégbiztosítás	42933	37		
	2576139	29			d) balesetbiztosítás	329347	16		
2. Tartalek oly károka, melyek 1892. decz. 31-én még függőben voltak:					2. Károk:				
a) tűzbiztosítás	474762	37			a) tűzbiztosítás	frt 2871618.11			
b) szállítványbiztosítás	395312	19			b) szállítványbiztosítás	440764.87			
c) jégbiztosítás	3967	09			c) jégbiztosítás	frt 399619.63			
	874041	65			d) balesetbiztosítás	frt 55426.14			
3. Díjak a törlesztés levonásával:					e) jégbiztosítás	frt 12207.58			
a) tűzbiztosítás	7857612	79			f) balesetbiztosítás	frt 1762.64			
b) szállítványbiztosítás	2200305	65				13968	22		
c) jégbiztosítás	47556	42			3. Díjtartalek 1893. december 31-én még folyó biztosításokra:				
d) balesetbiztosítás	329347	16			a) tűzbiztosítás	2500201	67		
	104	4822	02		b) szállítványbiztosítás	228994	79		
4. Visszatérített baleset károk					c) jégbiztosítás	10198			
a) tűzbiztosítás	188.01	95			d) balesetbiztosítás	5009698	92		
b) szállítványbiztosítás						5009698	92		
c) jégbiztosítás	90801	43			4. Jutalékok:				
	90801	43			a) tűzbiztosítás	852532	39		
5. Visszatérített baleset jutalékok					b) szállítványbiztosítás	97251	21		
a) tűzbiztosítás	719963	60			c) jégbiztosítás	1554	90		
b) szállítványbiztosítás	10898	61			d) balesetbiztosítás (jutalék és költség)	90801	43		
c) jégbiztosítás	13103	74				1042139	93		
	143965	95			5. Általános kezelési költségek:				
6. Kötvényilletékek:					a) tűzbiztosítás	609568	38		
a) tűzbiztosítás	719963	60			b) szállítványbiztosítás	132167	02		
b) szállítványbiztosítás	1107	22			c) jégbiztosítás	361	61		
c) jégbiztosítás	279187	25				742097	02		
	16572	25			6. Adók és illetékek:				
7. Tőke elhelyezések jövedelme:					a) tűzbiztosítás	245963	63		
a) Jelzálogkölcsönök kamatai	4000				b) szállítványbiztosítás	10060	20		
b) Értékpapírok kamatai	1107	22			c) jégbiztosítás	1818	24		
c) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	279187	25				257842	09		
d) Kamatok változatlanból, folyó-számlától és agio	16572	25			7. Az ellátási pénztár kamatai				
8. Nyereség különféle értékesítések folytán						23905			
	42225	83				319187	55		
A tűzbiztosítás ágba befoglalván a tűkár- üveg biztosításban elért eredmények.					Nyereség	205642	23		
Összesen	1450807	29			Összesen	1450807	29		

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály (1893).

1. Díjtartalek a múlt évről:	3638082	80			1. Viszonbiztosítási díjak:				
a) tűzbiztosítás	116915	893	211727		a) tűzbiztosítás	Készpenzb.	572640	72	
b) szállítványbiztosítás	390675				b) szállítványbiztosítás	Tartalék.	572640	72	
c) jégbiztosítás	5916483	36			c) jégbiztosítás	189939	78		
	603669	81			d) balesetbiztosítás	523161	44		
2. Tartalek 1892. december 31-én függőben lévő károka:					e) jégbiztosítás	138035	66		
a) halálesetre szóló biztosításokra	5916483	36				2560590	88		
b) elelesre szóló biztosításokra	603669	81				51116	27		
c) járadékokra szóló biztosításokra	116208	84				12881	55		
	6636363	01			Levonva viszonbiztosítások fejében	2509474	61		
3. Díjbevételek:						2509474	61		
a) tűzbiztosítás	79213	27			3. Kötvény-visszavásárlások				
b) szállítványbiztosítás	1390695	25			a) Halálesetre szóló biztosítás	33512093	61		
c) jégbiztosítás	1390695	25			b) Elelesre	500970	84		
4. Kötvénydíjak					c) Járadék biztosítás	15057	45		
a) Jelzálogkölcsönök kamatai	80698	66				1310316	94		
b) Értékpapírok kamatai	1320	42			Levonva a kiegészítési részleteket	40777594	25		
c) Állam- és más értékpapírok kamatai	1268144	86				41294132	54		
d) Folyó számlák kamatai	14088	13			5. Orvosi tiszteletdíjak				
e) Az ingatlanok tiszta jövedelme	189782	56			a) Jutalékok	39757609	91		
f) Életbiztosítási kötvényekre adott előlegek kamatai	1745443	57			b) Jutalékok	55975	60		
Összesen	1488624	99			c) Jutalékok	374711	82		
5. Díjtartalek 1893. december 31-én még folyó biztosításokra:					d) Jutalékok	552032	67		
a) tűzbiztosítás	1488624	99			e) Jutalékok	17454	43		
b) szállítványbiztosítás	256818	38			f) Jutalékok	60834	72		
c) jégbiztosítás	256818	38			g) Kamatok a nyereséggel nyújtottak javára	77428	66		
	256818	38			h) Leírás későbbi követelésekre	140253	02		
6. Nyereség különféle értékesítések folytán					Nyereség	293667	38		
	256818	38			Összesen	45197298	52		
Összesen	45197298	52			Összesen	45197298	52		

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1893. december 31-én.

Folyó szám		A tétel neve		A		B		Összesen		Folyó szám		A tétel neve		A		B		Összesen			
				frt		kr		frt		kr				frt		kr		frt		kr	
1	A részvényesek adósszelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500		1837500		3675000				1	Alapítók	2625000		2625000		5250000					
2	Ingatlan birtok:									2	Törzstulajdonosok	1312500		1312500		2625000					
	a) városi telkek			4248672	42					3	Tartalek az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	772318	76	418225	57	1190544	33				
	b) földbirtokok (gazdasági feltárással)			240668	72	6745301	14			4	Ingatlan tartalek	40000		40000		1289480	92	80000			
	c) 1893. december 31. meg el nem adott gazdasági termények a társaság földbirtokaitól			130265	26	130265	26			5	Tartalekalap ketes követelések fedezésére										
3	a) Készpénz és készpénz helyettesítői			3904800	96					6	a) Díjtartalek meg érvényben lévő biztosításokra										
	b) Aktív értékpapírok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőke vetelére			4600		3909510	98				b) "										